

підприємств у короткостроковій діяльності передбачає досягнення стану рівноваги: у довгостроковій перспективі фактори стійкості трансформуються у фактори розвитку підприємства.

Отже, розробка окремої системи забезпечення факторів фінансово-економічної стійкості дасть змогу виявити її фінансово-економічну стійкість, визначити цикли контролю та визначити результативність та ефективність таких дій. Якщо такий бізнес є фінансово та економічно стабільним, то він має перевагу перед іншими підприємствами такого роду – гравцем у таких же ринкових відносинах щодо залучення інвестиційних ресурсів та отримання кредитів, вибору постачальників і клієнтів. Крім того, розробка окремої системи забезпечення факторів фінансово-економічної стійкості дасть змогу виявити фінансово-економічну стійкість аграрного бізнесу, визначити цикли контролю та визначити результативність та ефективність таких дій.

Список використаних джерел:

1. Примак Т.О. Економіка підприємства. Навчальний посібник. Київ, 2016. 219 с.
2. Причуляк Н.М. Ознаки фінансової стійкості – теоретична основа моделювання факторних систем. *Економіка. Фінанси. Право*. 2018. № 1. С. 26-31.
3. Тридід О.М., Орехова К.В. Оцінювання фінансової стійкості підприємства. Монографія. Київ, 2017. 143 с.
4. Гринько Т.В. Підвищення конкурентоспроможності підприємств сільськогосподарського машинобудування. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Серія: Економічні науки*. Полтава, 2005. Т. 3 (22). С. 35-39.

Пархоменко Д. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ В УКРАЇНІ

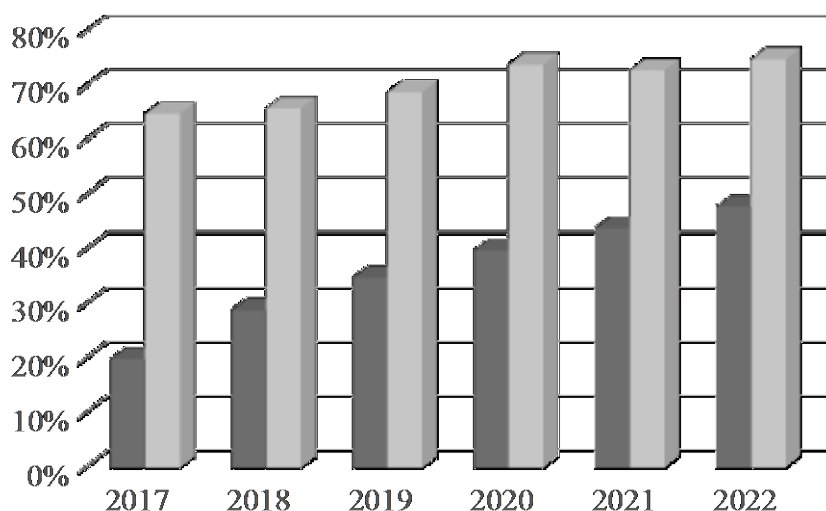
У наш час досить активно розвиваються різноманітні технології, що пов'язані з інтернетом, це зумовлено постійним зростанням користувачів даної мережі, а також появою нових викликів, що виникають останніми роками.

Закон України «Про електронну комерцію» у статті 3 визначає, що електронна комерція – це відносини, спрямовані на отримання прибутку, що виникають під час вчинення правочинів щодо набуття, зміни або припинення цивільних

прав та обов'язків, здійснені дистанційно з використанням інформаційно-комунікаційних систем, внаслідок чого в учасників таких відносин виникають права та обов'язки майнового характеру [1].

Окрім правового пояснення даної фінансової категорії варто також зазначити інші дефініції розроблені науковцями, наприклад, Юдін О.М вважає, що електронна комерція – це процес купівлі та продажу товарів та послуг через Інтернет, вона включає в себе використання електронних платіжних систем, електронних каталогів, онлайн-маркетплейсів та інших електронних інструментів для здійснення торгівельних операцій [2].

В Україні та поза її межами електронна комерція стрімко зростає це можна прослідкувати у динаміці, що відображена на рисунку 1. Так впродовж 2017-2022 років частка торгівлі, що відбувається на теренах інтернету, зростає з 20% до 48%. У країнах ЄС також можемо побачити поступове збільшення електронної торгівлі, так у 2022 році її частка становила вже 75% від загального торговельного масиву. Головними гравцями на міжнародному рівні у сфері електронної торгівлі є такі країни: Японія, Німеччина, США, Франція, Канада, Китай та Велика Британія [3].

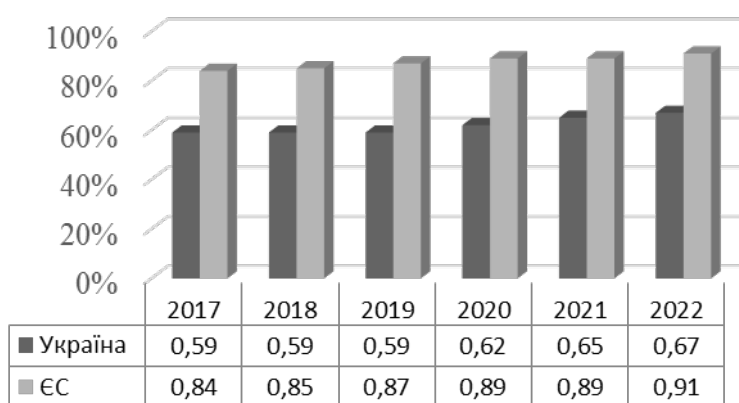

Рис. 1. Динаміка торгівлі онлайн в Україні та ЄС у 2017-2022 рр.

Джерело: побудовано авторами на основі [4]

Розвиток електронної комерції в Україні пов'язаний з кількома причинами: зростання кількості користувачів Інтернету та зменшення вартості доступу до нього. За даними Європейської комерційної асоціації [4], у 2022 році 67% населення

України використовували Інтернет (рис.2), це дає можливість компаніям залучати більше клієнтів через електронну комерцію; розвиток інноваційних технологій в даній сфері; зростання конкуренції та поява нових гравців на ринку торгівлі, що спонукає продавців до постійного вдосконалення своїх послуг та зниження цін; зростання свідомості споживачів про переваги електронної комерції, такі як зручність та швидкість покупок, широкий вибір товарів та послуг, можливість порівняння цін тощо; поява обмежень для офлайн-торгівлі, через проблеми у макросередовищі, спричинені пандемією та війною.

Рис. 2. Кількість інтернет-користувачів в Україні та Європі у 2017-2022 рр.

Джерело: побудовано автором на основі [4]

Електронна комерція має ряд переваг і проблем [5]. Перевагами можна вважати: зручність та доступність; широкий вибір товарів і послуг, можливість їх порівняння; менші витрати на утримання магазину, так як не потрібно витрачати значну кількість коштів на орендну плату, заробітну плату та ін.; можливість виходу на міжнародний ринок, де підприємці можуть пропонувати свої товари та послуги споживачам з різних країн світу. До недоліків можна віднести: недостатню довіру споживачів до покупок онлайн; велику конкуренцію; проблеми з безпекою даних та приватності; можливі проблеми з доставкою та поверненням товарів, тощо.

Отже, розвиток електронної комерції в Україні є важливим напрямком розвитку економіки країни. Вона має багато переваг для бізнесу та споживачів, таких як доступність, зручність та широкі можливості [6]. Проте, розвиток електронної комерції також пов'язаний з проблемами, такими як висока конкуренція, проблеми з доставкою та поверненням товарів, проблеми з безпекою

даних та приватності та інші. Тому, для подальшого розвитку електронної комерції в Україні потрібно приділяти увагу вирішенню цих проблем та підтримці бізнесу у цій сфері.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про електронну комерцію» від 16.08.2022 р. № 2529-XI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>
2. Юдін О.М. Системи електронної комерції: створення, просування і розвиток. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. 201 с.
3. Головчак Ю.В., Куцька К.С., Залецька І.О., Прокопець Л.В. Особливості та економіка електронної торгівлі: досвід для України в Умовах економічної нестабільності. *Академічні візії*. 2023. № 17. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/234/220>
4. 2022-European-E-commerce-Report-LIGHT-VERSION.pdf. URL: https://ecommerce-europe.eu/wpcontent/uploads/2022/06/EMI2022_FullVersion_LIGHT_v2.pdf
5. Патраманська Л.Ю. Електронна комерція: переваги та недоліки. *Ефективна економіка*. 2015. №11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2015/32.pdf
6. Гринько Т.В., Філіпова В.Ю. Оптимізація бізнес процесів підприємств інтернет-комерції. *Економіка і менеджмент 2023: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку: зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 06-07 квіт. 2023 р.: у 7 т. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2023. Т. 2. С. 15-18.*

Перерва Б. К.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах нестабільності економічної ситуації в Україні кожна компанія повинна адекватно оцінювати рівень своєї потужності та ефективно використовувати свої ресурси. Забезпечення ефективності праці та підвищення її конкурентоспроможності стали найважливішими напрямками управління підприємством. Адже економічна влада – це елемент, який забезпечує функціональність і стратегічну віддачу виробничо-господарської діяльності та розвиток економіки бізнесу. Успішність бізнесу залежить від багатьох важливих факторів, одним з яких є фінансовий потенціал. Адже від нього залежить рівень конкуренції та привабливість інвестицій до бізнесу.